

Деепричастие

**Винаги ли съставяме
ясни изречения с
деепричастия?**

Глагол

аз вземам

ние вземаме

ти вземаш

вие вземате

той взема

те вземат

тя взема

то взема

Причастия

вземал, -а, -о, -и

вземаан, -а, -о, -и

вземащ, -а, -о, -и

вземайки

Причастия
отивал, отишъл
седял, седнал
измит, облечен
течащ, припяващ
пробиваем, разбираем

Деепричастие

играе + йки

ХОДЕ + йки

ОТИВА + йки

Деепричастие

**Означава
второстепенно,
допълнително и
едновременно спрямо
сказуемото действие.**

Деепричастие

Движете полиращия
диск равномерно,
притискайки го към
повърхността.

Кой да движи? – ВНЕ

Кой да притиска едновременно
с движението? – ВНЕ

Деепричастие

**Бърника си в чантата,
подтичвайки и
оглеждайки се
настрани, а после се
чуди защо се е спънала.**

Деепричастие

**Силвия закусва и пие
кафе, прелиствайки
някакво списание.**

Амфиболия 'αμφίβολία

- амфи- = 'на две страни',
'ту в една, ту в друга
посока'
- -болия = 'пращане',
'изпращане'

Кой падна?

• Прелиствайки книгата, тя изведнъж падна...

Читателката ли? Нали само тя може да прелиства! Или книгата? Но тя не може сама да се “прелиства”!

• Прелиствайки книгата, тя изведнъж падна на пода...

Така се разбира, нали?

- **Прелиствайки книгата, тя изведнъж падна на пода и корицата ѝ се откъсна. Ще я дам на подвързване и тогава ще ти я върна. И тромаво, и неясно!**

Така е по-добре!

- Прелиствайки книгата, изведнъж я изпуснах на пода...

Така е по-добре!

- **Като прелиствах книгата, изведнъж я изпуснах на пода...**

Така е най-добре!

- Докато прелиствах книгата, изведнъж я изпуснах на пода и корицата ѝ се откъсна.

Деепричастие

- **Продавайки** бельо, произведено от няколко фирми, комплектите на фирма “Виолета” са **най-търсени**.
Очевидно изречението твърди, че комплектите на фирма “Виолета” продават бельо...

Разбира ли се ясно?

**Скоро разбрах, че у
съседите гори.**

**Обаждайки се на 160,
пожарната пристигна за
десет минути.**

Пожарната сама си се е обадила!

Така е най-добре!

**Скоро разбрах, че у
съседите гори.**

**Обадих се на 160 и
пожарната пристигна
за десет минути.**

Разбира ли се ясно?

Сипвайки маслото в
двигателя, *MotorUp* се
свързва с веществата...
и подобрява работата на
системата.

Така е най-добре!

**Като сипем маслото в
двигателя, *MotorUp* се
свързва с веществата...
и подобрява работата на
системата.**

Разбира ли се ясно?

**Правени ли са
проучвания, работейки
върху този проблем дали
са събираеми тези такси?
(въпрос на интервюиращ
журналист)**

Така е най-добре!

Докато работехте върху този проблем, правени ли са проучвания дали са събираеми тези такси?

Разбира ли се ясно?

Мъжът ми беше много болен, но Господ беше с нас: **оплаквайки се на всички от проблемите си, наши приятели ни свързаха с д-р Иванов.**

Така е най-добре!

Мъжът ми беше много болен, но Господ беше с нас: понеже/като се оплаквахме на всички от проблемите си, намериха се приятели, които ни свързаха с...

Какво трябва да помним?

**Да не използваме
такива усложнени
конструкции с
деепричастие, когато
говорим.**

Какво трябва да помним?

**Деепричастията са
подходящи за писмено
изразяване. При говорене
винаги **рисуваме да НЕ
довършим** изречението
така, както сме го
започнали, нормално е.**

**РЕДАКТИРАЙТЕ ИЗРЕЧЕНИЕТО,
за да няма двусмислие:**

**Сините чашки от баба се
счупиха, падайки от
стола, на който се бях
качила, за да стигна
полицата с чашите.**